

Sjötrafik 2011 Beskrivning av statistiken

Sjötrafik 2011 Beskrivning av
statistiken

Trafikanalys

Adress: Sveavägen 90

113 59 Stockholm

Telefon: 010 414 42 00

Fax: 010 414 42 10

E-post: trafikanalys@trafa.se

Webbadress: www.trafa.se

Ansvarig utgivare: Brita Saxton

Publiceringsdatum: 2012-04-26

I denna beskrivning redovisas först administrativa och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten.

Innehåll

A	Allmänna uppgifter	2
A.1	Ämnesområde	2
A.2	Statistikområde	2
A.3	SOS-klassificering	2
A.4	Statistikansvarig.....	2
A.5	Statistikproducent	2
A.6	Uppgiftsskyldighet.....	2
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter.....	3
A.8	Gallringsföreskrifter.....	3
A.9	EU-reglering.....	3
A.10	Syfte och historik	3
A.11	Statistikanvändning.....	3
A.12	Uppläggning och genomförande.....	3
A.13	Internationell rapportering	4
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar	4
B	Kvalitetsdeklaration	5
B.0	Inledning	5
B.1	Innehåll	5
B.2	Tillförlitlighet.....	7
B.3	Aktualitet.....	8
B.4	Jämförbarhet och sam användbarhet	9
B.5	Tillgänglighet och förståelighet	9
C	Blankett	11

A Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Transporter och kommunikationer

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Sjöfart

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS): Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se förordningen om den officiella statistiken (2001:100)

A.4 Statistikansvarig

<i>Myndighet/organisation:</i>	Trafikanalys
<i>Postadress:</i>	Sveavägen 90, 113 59 Stockholm
<i>Besöksadress:</i>	Akademigatan 2, Östersund
<i>Kontaktperson:</i>	Jan Östlund
<i>Telefon:</i>	010-414 42 24
<i>Telefax:</i>	010-414 42 20
<i>E-post:</i>	fornamn.efternamn@trafa.se

A.5 Statistikproducent

<i>Myndighet/organisation:</i>	Statistiska centralbyrån (SCB), RM/ET
<i>Postadress:</i>	701 89 Örebro
<i>Besöksadress:</i>	Klostergatan 23
<i>Kontaktperson:</i>	Margareta Södergren
<i>Telefon:</i>	019-17 63 02
<i>Telefax:</i>	019-17 65 69
<i>E-post:</i>	fornamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (2001:99), förordningen om den officiella statistiken (2001:100) och Statens institut för kommunikationsanalys föreskrifter (SIKAFS 2008:3). Den 1 mars 2012 träder nya föreskrifter (TRAFAFS 2012:2) i kraft.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Trafikanalys är registeransvarig myndighet och ansvarar för gallring och arkivering av materialet.

A.9 EU-reglering

Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/42/EG av den 6 maj 2009 om förande av statistik över gods- och passagerarbefordran till sjöss gäller för alla medlemsstater från och med maj 2009. Detta direktiv ersätter direktiv 95/64/EG.

A.10 Syfte och historik

Syftet med undersökningen är att belysa utrikes och inrikes transporter med fartyg vad gäller såväl transporterade varor som passagerare. Historisk statistik över godshantering i svenska hamnar och lastageplatser finns digitaliserad och publicerad på SCB:s webbplats: http://www.scb.se/Pages/List_257373.aspx. Före år 1960 genomfördes statistiska undersökningar om sjötrafik av Kommerskollegium och därefter av SCB respektive Statens institut för kommunikationsanalys. Sedan april 2010 producerar SCB uppgifterna på uppdrag av Trafikanalys. Från och med 1996 har statistiken anpassats till EU-direktiv.

A.11 Statistikanvändning

Statistiken används som underlag för transportpolitiska beslut. Användarna är samhällsplanerare på lokal, regional och riksnivå. Vid trafik- och miljöplanering utgör sjötransporter viktiga inslag i samhällsdebatten. För övrigt används statistiken av bland annat transportnäringens branschorganisationer, Trafikverket, Sjöfartsverket, högskolor och universitet.

A.12 Uppläggning och genomförande

Statistiken omfattar fartygs-, varu- och passagerartransporter i svenska hamnar och lastageplatser. Undersökningens objekt är "havsgående fartyg som anlöper svenska hamnar för lossning och/eller lastning". Sedan EU-anpassningen har samtliga uppgifter till statistiken samlats in kvartalsvis från svenska hamnar och lastageplatser. Uppgifterna lämnas vanligen per fartygsanlöp. Undersökningen genomförs som en totalundersökning av hamnar avseende fartyg och omfattar följande moment i kronologisk ordning:

- Samtliga svenska hamnar och lastageplatser – rampopulation
- Konstruktion av enkät
- Utsändning av enkäter (blankett eller elektronisk enkät)
- Insamling. Rapportering till SCB sker kvartalsvis
- Brev och telefonpåminnelser
- Avregistrering, kontroll av adresser och dyl.
- Kodning av blanketter
- Dataregistrering av blanketter samt inläsning av elektroniska enkäter
- Granskning, Validitetskontroller
- Rättning av materialet
- Eventuell återkontakt med uppgiftslämnaren
- Framställning av tabeller
- Utvärdering och analys av resultaten
- Nyhetsmeddelande
- Statistisk rapport

A.13 Internationell rapportering

Enligt EU-direktiv ska resultat från undersökningen lämnas till Eurostat inom fem månader från slutet av observationsperioden för de uppgifter som lämnas kvartalsvis och inom åtta månader för de uppgifter som lämnas årligen.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

–

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Statistiken baseras på en totalundersökning med uppgifter från samtliga hamnar och lastageplatser. Datainsamlingen fungerar bra, förmodligen för att uppgiftslämnarna förstår att deras medverkan är viktig för undersökningen och dess användare.

Mer statistik om hamnarna, med inriktning på deras affärsverksamhet och ekonomi, publiceras av Trafikanalys i rapporten *Sjöfartsföretag*.

B.1 Innehåll

Statistiska målstorheter

Statistiken belyser fartygs-, varu- och passagerartransporter i svenska hamnar och lastageplatser. De viktigaste variablerna är transporterad godsmängd, antal fartyg, container med och utan last samt passagerare. Uppdelningar görs bland annat efter inrikes/utrikes fart och varugrupp.

Objekt och population

Undersökningens målobjekt är havsgående fartyg med en bruttodräktighet om 20 och däröver som anlöper svenska hamnar och lastageplatser för att lossa/lasta gods eller för att embarkera/debarkera passagerare. Med detta avses fartyg som seglar till havs samt fartyg som fraktar gods på Vänern och Mälaren, men däremot inte fartyg som endast seglar på övriga inre vattenvägar eller i nära anslutning till skyddade vatten samt inom områden som omfattas av hamnföreskrifter.

Variabler

De viktigaste variablerna presenteras nedan

Variabel	Beskrivning
Fartygets färdriktning	Huruvida fartyget ankommer eller avgår, lossar eller lastar gods
Fartygets bruttodräktighet	Bruttodräktighet är ett sortlöst storleksmått och avser volymen i ett fartygs totala inneslutna rymd beräknat enligt bestämmelserna i 1969 års internationella konvention om skeppsmätning
Fartygstyp	De viktigaste fartygstyperna är tank-, bulk-, torrlast-, container-, ro-ro- och passagerarfartyg
Fartygets flagg	Land eller territorium där fartyget är registrerat
Lasttyp	Lasten klassificeras efter lasttyp. Huvudkategorierna i klassificeringen är flytande bulk, torr bulk, containrar, Roll on/roll off, och annan last
Varukod	Klassificeringen av gods följer från och med år 2008 EU:s transportstatistiska varunomenklatur NST 2007.
Kustområde	För lossat gods avses det kustområde där lasten tagits ombord på fartyget. För lastat gods avses det kustområde där lasten kommer att lossas från fartyget
Lastnings-/lossningshamn	För lossat gods: Locode för lastningshamn (dvs. den hamn där lasten tagits ombord på fartyget) inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. För lastat gods: Locode för lossningshamn (dvs. den hamn där lasten lossas från fartyget) inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.
Bruttovikt i ton	Bruttovikt av lossat/lastat gods redovisas inklusive emballage men exklusive vikten av containrar och lastbärare
Antal enheter med last	För gods som transporteras i containrar eller ro-ro-enheter anges uppgift om antal enheter med resp. utan last
Antal enheter utan last	För gods som transporteras i containrar eller ro-ro-enheter anges uppgift om antal enheter med resp. utan last
Antal passagerardata	Antalet personbilar, passagerarbussar eller passagerare (stys av lasttyp)

Statistiska mått

De statistiska mått som används är antal och summa för godsmängd och transportarbete. Även medeltransportlängd redovisas.

Redovisningsgrupper

De viktigaste indelningarna i redovisningen är:

- Hamn
- Transportområdesgrupper
- Typ av fart, om fartyget gått i inrikes eller utrikes fart
- Varugrupp, vilken typ av vara som transporterats
- TEU-enheter (Twenty-foot equivalent units), avser fraktcontainer i tjugofotsekvivalenter
- Lossade respektive lastade varor
- Transportarbete och medeltransportlängd redovisas per varugrupp

Referenstider

Kalenderår och kalenderkvartal.

Fullständighet

Statistiken är anpassad till gällande EU-direktiv 2009/42/EG. Detta innebär att undersökningen täcker in alla fartygsanlöp som uppfyller direktivets kriterier.

B.2 Tillförlitlighet

Tillförlitlighet totalt

Statistiken, som baseras på en totalundersökning av fartygstrafiken i svenska hamnar, har mycket god svarsfrekvens. Löpande kvalitetskontroller visar också god uppgiftsriktighet. Statistiken över den totala godshanteringen bedöms därför ha en god tillförlitlighet. Däremot saknas fullständig redovisning om hur varu-transporterna fördelas på varugrupper, särskilt vad gäller enhetsgods. Fördelningar på till exempel länder, hamnar och geografiska områden medför också en viss osäkerhet.

Osäkerhetskällor

Osäkerhetskällor för undersökningen är främst kvarvarande mätfel. Något kvantifierbart mått på undertäckning finns inte för denna undersökning.

Resultat från respektive kvartal är preliminära och revideras samtidigt som ett nytt kvartal publiceras med inkommande rättningar och tillägg, varför olika kvartalsrapporter kan visa något olika resultat.

Urval

Totalundersökning av samtliga svenska hamnar och lastageplatser.

Ramtäckning

Uppgifter samlas in från samtliga svenska hamnar och lastageplatser utom rena fiskehamnar. Statistiken avser fartyg med en bruttodräktighet om 20 och däröver. Fartyg som endast seglar på inre vattenvägar eller i nära anslutning till skyddade vatten ingår ej i undersökningen, ej heller fartyg som anlöper hamnar för bunkring och proviantering. De täckningsbrister som kan förekomma i undersökningen är eftersläpningar av rapportering av fartygsanlöp, vilket innebär att anlöpen blir redovisade under fel år. Detta förhållande bedöms dock ha marginell effekt på statistiken.

Mätning

Uppgifter lämnas kvartalsvis av hamnar och lastageplatser via textfiler uttagna ur hamnarnas egna datasystem, eller via Excelfiler med hjälp av en Excelapplikation. Dessutom lämnar ett antal mindre hamnar uppgifter via pappersblanketter. Uppgifterna lämnas vanligen per anlöp. För färjor och fartyg i linjetrafik lämnas uppgifter aggregerat per månad. Mätfel kan förekomma i form av bland annat felaktiga varuklassificeringar och felaktiga kvantiteter. Dessa fel har så långt som

möjligt rättats till. Kvarstående mätfel är troligen av mindre omfattning. Dessutom tillkommer möjligheterna till felkodning av hamnkoder. Detta innebär att en vara och varukvantitet registrerats på fel hamn. Dessa fel, i de fall de upptäcks, rättas till och läggs till "okänd destination" om inte den rätta hamnen kan lokaliseras. En vara som har registrerats med okänd hamn har i statistiken redovisats under utrikes varutrafik.

Svarsbortfall

Undersökningen uppskattas ha ett svarsbortfall på cirka en procent. Bortfall för den inrikes fartygs- och varutrafiken kan hämtas från övriga svenska hamnars uppgifter. Vid bortfallskorrigerering används även föregående års uppgifter.

Bearbetning

Insamlat material granskas och kodas. Vid ofullständiga och orimliga uppgifter kontaktas uppgiftslämnaren för kontroll och komplettering av uppgifter. Därefter dataregistreras blanketterna och slutligen görs validitetskontroller med efterföljande utredningar och eventuella ändringar.

Modellantaganden

Inga modellantaganden görs i den kvartalsvisa sjöfartsstatistiken. Transportarbetet efter svenska kusten beräknas enligt metod som beskrivs i den årliga statistikrapporten *Sjötrafik*.

Redovisning av osäkerhetsmåt

Ingen redovisning på grund av totalundersökning.

B.3 Aktualitet

Frekvens

Uppgiftsinsamling sker kvartalsvis. Publicering sker såväl kvartalsvis som årsvis.

Framställningstid

Framställningstiden för kvartalsstatistiken är knappt tre månader och för årsstatistiken drygt en månad längre.

Punktighet

Publicering har skett enligt publiceringsplanen för Sveriges officiella statistik.

B.4 Jämförbarhet och sam användbarhet

Jämförbarhet över tiden

Från och med år 1996 har denna undersökning genomförts enligt EU-direktiv. Tidigare undersökningar har byggts på dels uppgifter från hamnarna, inrikes varutrafik, dels uppgifter från utrikeshandelsstatistiken fördelad på transportsätt, utrikes varutrafik.

För åren 1979–1981 och 1995 användes för den utrikes varutrafiken Tullverkets fartygsdeklarationer. Före år 1974 inhämtades även den utrikes varutrafiken via enkät till hamnarna. Redovisningen skiljer sig också något från tidigare undersökningar, bland annat har varuklassificeringen anpassats till EU:s transportstatistiska varunomenklatur NST/R år 1996–2007. Från och med år 2008 används varunomenklaturen NST 2007.

Jämförbarhet mellan grupper

Medlemsländerna inom EU och EES lämnar uppgifter enligt tidigare nämnt direktiv. Dessa uppgifter är jämförbara med denna undersökning.

Sam användbarhet med annan statistik

Denna statistik kan sam användas med resultat från undersökningen *Lastbils- trafik*. Båda dessa undersökningar följer EU:s transportpolitiska varunomenklatur.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

Spridningsformer

Statistiken publiceras på Trafikanalys webbplats: www.trafa.se och på SCB:s webbplats: www.scb.se.

Presentation

Statistiken redovisas i huvudsak i text, tabeller och diagram.

Dokumentation

Undersökningen är väl dokumenterad. Delar av dokumentationen redovisas i *Beskrivning av statistiken*. Ytterligare dokumentation tillgängliggörs i SCBDOK på SCB:s webbplats:

www.scb.se/Pages/ProductDocumentations_19099.aspx

Tillgång till primärmaterial

Grundmaterialet från denna statistik finns för tidigare årgångar lagrat på ADB-media. SCB utför på beställning specialbearbetningar av primärmaterial

Trafikanalys
Beskrivning av statistiken

Upplýsingstjänster

Trafikanalys, Jan Östlund, telefon: 010-414 42 24
SCB, Margareta Södergren, telefon: 019-17 63 02

C Blankett

Skyldighet att lämna uppgifter till denna undersökning gäller enligt lagen (SFS 2001:99) om den officiella statistiken, förordningen (SFS 2001:100) om den officiella statistiken och SIKAs föreskrifter (KAMFS, SIKAFS 2008:3).

Lämnade uppgifter hanteras enligt offentlighets- och sekretesslagens (SFS 2009:400) bestämmelser.

Samråd med Näringslivets Regelnämnd (NRR) har skett vid utformningen av denna undersökning.

Rapporterande hamn

(Släm pla gärna)

--

SJÖTRAFIK Ankommande/Avgående fartyg

Rapporten för respektive kvartal sänds in senast den 9 april, 9 juli, 9 oktober och 9 januari i bifogat svarskuvert eller under adress

Statistiska centralbyrån
DFO/FU
701 89 ÖREBRO

SCB RM/ETL_404_SCB_Tryck_2010

Underskrift

I detta ärende efterfrågas (TEXTA)

	Ort och datum
	Namnteckning
Telefon (riktnr och abonneringsnr)	

Vänd!

Blankettutgivare
Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden

Postadress

701 89 ÖREBRO

Telefon

019-17 60 00 Sjötrafik

Begär

E-post

hamn.mtrp@scb.se

Fax

019-17 69 77

1 Ankommande fartyg

Allmänt	Fartygets signal	IMO-nr	Namn	Flagg (enligt kodbilaga 1)	Bruttodräktighet
	Ankom (år, mån, dag)	Ankom närmast från	Innehar fartyget vid ankomsten last till utlandet? ☐ 1 Ja ☐ 2 Nej		Antal ankomster
Fartygstyp (enligt kodbilaga 4)	☐ 01 Tankfartyg	☐ 05 Rorofartyg för passagerare	☐ 09 Övrigt passagerarfartyg exkl. kryssningsfartyg		
	☐ 02 Bulkfartyg	☐ 06 Övrigt Rorofartyg	☐ 10 Kryssningsfartyg → Gå till avsnitt 2 b		
	☐ 03 Containerfartyg	☐ 07 Torrlastpråm	☐ 10 Offshorefartyg <small>Ange vad</small>		
	☐ 04 Specialiserat fartyg	☐ 08 Övrigt torrlastfartyg	☐ 11 Övrigt fartyg		
Typ av fart	☐ 1 Inrikes fart	☐ 2 Direkt utrikes fart	☐ 3 Kombinerad utrikes fart		

2 a Lossat gods - Ankommande passagerare

Icke enhetsgods

Lasttyp (enl. kodbilaga 5)	Varuslag i klartext om inte varukod anges	Varukod (enl. kodbilaga 6)	Avgångshamn eller kustområde i klartext om inte hamn-/kustområdeskod anges	Hamn-/kustområdeskod (enl. kodbilaga 2-3)	Bruttovikt i ton	
					Totalt	

Containrar, roro-enheter o.d.

Lasttyp (enl. kodbilaga 5)	Varuslag i klartext om inte varukod anges	Varukod (enl. kodbilaga 6)	Avgångshamn eller kustområde i klartext om inte hamn-/kustområdeskod anges	Hamn-/kustområdeskod (enl. kodbilaga 2-3)	Bruttovikt i ton		Antal enheter	
					Totalt	med last	utan last	

Personbilar, bussar samt passagerare exkl. kryssningspassagerare

Lasttyp (enl. kodbilaga 5)	Lasttyp i klartext om inte lasttypskod anges	Avgångshamn eller kustområde i klartext om inte hamn-/kustområdeskod anges	Hamn-/kustområdeskod (enl. kodbilaga 2-3)	Antal

2 b Kryssningspassagerare

	Lasttyp	Antal
Passagerare som avslutar en kryssning	71	
Passagerare som tillfälligt går i land	72	

3 Avgående fartyg

	Avgick (år, mån, dag)	Avgick närmast till	Innehar fartyget vid avgången oupplossad last från utlandet till svensk hamn?	Antal avgångar
Allmänt			☐ 1 Ja ☐ 2 Nej	
Typ av fart	☐ 1 Inrikes fart ☐ 2 Direkt utrikes fart ☐ 3 Kombinerad utrikes fart			

4 a Lastat gods - Avresande passagerare

Icke enhetsgods

Lasttyp (enl. kodbilaga 5)	Varuslag i klartext om inte varukod anges	Varukod (enl. kodbilaga 6)	Destinationshamn eller kustområde i klartext om inte hamm-/kustområdeskod anges	Hamn-/kustområdeskod (enl. kodbilaga 2-3)	Bruttovikt i ton	
					Totalt	

Containerar, ro-ro-enheter o.d.

Lasttyp (enl. kodbilaga 5)	Varuslag i klartext om inte varukod anges	Varukod (enl. kodbilaga 6)	Destinationshamn eller kustområde i klartext om inte hamm-/kustområdeskod anges	Hamn-/kustområdeskod (enl. kodbilaga 2-3)	Bruttovikt i ton		Antal enheter	
					Totalt		med last	utan last

Personbilar, bussar samt passagerare exkl. kryssningspassagerare

Lasttyp (enl. kodbilaga 5)	Lasttyp i klartext om inte lasttypskod anges	Destinationshamn eller kustområde i klartext om inte hamm-/kustområdeskod anges	Hamn-/kustområdeskod (enl. kodbilaga 2-3)	Antal

4 b Kryssningspassagerare

	Lasttyp	Antal
Passagerare som påbörjar en kryssning	71	

Trafikanalys är en kunskapsmyndighet för transportpolitiken. Vi analyserar och utvärderar föreslagna och genomförda åtgärder inom transportpolitiken. Vi ansvarar även för officiell statistik inom områdena transporter och kommunikationer. Trafikanalys bildades den 1 april 2010 och har huvudkontor i Stockholm samt kontor i Östersund.